

Vabariigi Valitsuse määruse „Vabariigi Valitsuse määruste muutmine seoses eestikeelsele õppele üleminekuga“ muutmise eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Eelnõuga muudetakse Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2011. a määrust nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ ja Vabariigi Valitsuse 26. augusti 2013. a määrust nr 130 „Kutseharidusstandard“ seoses eestikeelsele õppele üleminekuga.

Eelnõuga kaasajastatakse keeleoskuse nõuetega isikute ringi ja mitmeid ametinimetusi ning täpsustatakse Vabariigi Valitsuse määrmuses „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ (edaspidi *määrus*) õppeasutuse juhtide, õpetajate, abiõpetajate, tugispetsialistide ning õpetajat abistavate töötajate eesti keele oskuse nõuet.

Eelnõu on ette valmistanud Haridus- ja Teadusministeeriumi keelepoliitika osakonna juhataja Andero Adamson (tel 735 0225, andero.adamson@hm.ee), õigus- ja personalipoliitika osakonna õigusloome valdkonna juht Indrek Kilk (tel 735 0144, indrek.kilk@hm.ee), sama valdkonna õigusnõunikud Kristel Möller (tel 735 0102, kristel.moller@hm.ee); Marili Lehtmets (tel 735 0289 marili.lehtmets@hm.ee) ja Margit Kiin (tel 735 0199, margit.kiin@hm.ee).

Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud Haridus- ja Teadusministeeriumi õigus- ja personalipoliitika osakonna juhataja Raina Loom (tel 735 0187, raina.loom@hm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Mitmeid muudatusi ja täiendusi tehakse määrustesse seonduvalt eestikeelsele õppele üleminekuga.

Eelnõu §-ga 1 muudetava määruse (Vabariigi Valitsuse 20. juuni 2011. a määrus nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“) terminoloogia viiakse kooskõlla põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega, koolieelse lasteasutuse seadusega, kutseõppeasutuse seadusega ning kõrgharidusseadusega. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses ja muudes õigusaktides on kasutatud terminit „õpetaja“, muudetavas määrmuses on aga endiselt kasutusel termin „pedagoog“. Edaspidi kasutatakse ka eesti keele oskuse nõuete kehtestamisel muudetavas määrmuses terminit „õpetaja“, välja arvatud eripedagoogid, kelle puhul mõiste „pedagoog“ kasutamine on põhjendatud läbitud õppekava ning omandatud kvalifikatsiooniga. Samuti asendatakse termin „õppejuhid“ terminitega „õppealajuhatajad“ ja „õppekasvatusala juhtivad töötajad“ vastavalt koolieelse lasteasutuse seaduses ja kutseõppeasutuse seaduses sätestatule. 20. veebruaril 2019. aastal jõustunud kõrgharidusseaduses ei kasutata enam terminit „õppejõud“ vaid „akadeemilised töötajad“. Akadeemilise töötaja ametikoht on ametikoht, millel töötava isiku tööülesanded on seotud kõrgharidustasemel õpetamise või teadus-, arendus- või loometegevuse või mõlemaga.

Kehtima jääb põhimõte, et õppeasutuste juhid, nende asetäitjad, õppealajuhatajad ning õppekasvatusala juhtivad töötajad peavad valdama eesti keelt C1-tasemel, sõltumata õppeasutuse õppekeelest.

Tugispetsialistide ringi, kellele muudetava määrusega eesti keele oskuse nõuded kehtestatakse, on laiendatud.

Kuna erakooliseaduse alusel tegutsevaid õppeasutusi üleminek eesti õppekeelele ei puuduta, võivad ka edaspidi tegutseda õppeasutused, kus õppekeeleks ei ole eesti keel. Nendes töötavate õpetajate eesti keele oskuse nõuded on mõnevõrra madalamad kui eesti õppekeelele haridusasutustes. Kutsehariduses puudutab eesti õppekeelele üleminek ainult kutsekeskharidust. Teistes õppeliikides, kus valdavalt õpivad täiskasvanud, otsustab õppekeele kooli pidaja.

Eelnõu § 1 punktiga 1 muudetakse määruse paragrahvi 7 punkti 5. Kehtiv määruse sõnastus ütleb, et: „*Vähemalt B1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: 5) õppejõud (v.a eesti keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õppejõud)*“. Muudatusega asendatakse termin „õppejõud“ terminiga „akadeemilised töötajad“. Samuti tuuakse sõnastuse muudatusega selgemalt välja, et B1-taseme keeleoskust nõutakse võõrkeeli ja võõrkeeles õpetavatelt akadeemilistelt töötajatelt.

Eelnõu § 1 punktiga 2 muudetakse määruse paragrahvi 8 punkti 6. Muudatusega esitatakse määruses nõue, õpetajad ja abiõpetajad, kes töötavad üldhariduskoolis või üldhariduskooli klassis, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel, peavad oskama eesti keelt B2-tasemel, välja arvatud eesti keelt ja eesti keeles õpetav õpetaja, kes peab oskama eesti keelt C1 tasemel.

Sõnade „Üldhariduskooli“ ja „üldhariduskooli klassis“ üheaegne regulatsioon esitamise ja kasutamise vajadus tuleneb sellest, et alates 1. septembrist 2024. a ei ole peale erakoolide muukeelseid koole, aga B2-tasemel eesti keele oskust lubame ka (eestikeelsele õppele üleminevate) üldhariduskoolide klassides, kus üleminek veel ei ole täies ulatuses realiseerunud. Kuna erakoolide puhul räägime erakooliseaduse kohaselt koolipõhisest õppekeelest, mitte klassipõhisest õppekeelest, siis ei saa loobuda ka „üldhariduskooli“ nimetamisest määruse regulatsioonis.

Eelnõu § 1 punktiga 3 täiendatakse määruse paragrahvi 8 punktidega 6¹ – 6⁵.

Punktis 6¹ sätestatakse B2-tasemel eesti keele oskuse nõue võõrkeeleõpetajatele. Nimetatud tase ei kehti eesti keele kui teise keele õpetajatele, kes peavad oskama eesti keelt C1 tasemel.

Punktis 6² sätestatakse B2-tasemel eesti keele oskuse nõue õpetajatele, kes töötavad koolieelse lasteasutuse rühmas, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel.

Punktis 6³ sätestatakse B2-tasemel eesti keele oskuse nõue õpetajat abistavatele töötajatele, kes töötavad koolieelses lasteasutuses.

Punktis 6⁴ sätestatakse B2-tasemel eesti keele oskuse nõue õpetajatele ja teistele kutseõppeasutuses õppekasvatusalal töötavatele isikutele (näiteks koolipoolsed praktikajuhendajad), kes viivad läbi õppekasvatustööd õppekaval, kus on eesti keelest erinev õppekeel. Kutseõppeasutuse seaduse § 39 lõike 3 kohaselt kohaldatakse kutseõppeasutuse üldoskuste moodulite õpetaja suhtes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikes 4 kehtestatud kvalifikatsiooninõudeid ning kutseõpetajate nõuded on kehtestatud kutsestandardites. Viidatud nõuetes on kehtestatud, et eesti keele oskus nendel ametikohtadel tuleneb keeleseaduses või selle alusel kehtestatud määrusest. Viidatud sättes sätestatakse, et põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja kvalifikatsiooninõuded on magistrikraad või sellele vastav

kvalifikatsioon, õpetajakutse ning eesti keele oskus vastavalt keeleseaduses või selle alusel kehtestatud nõuetele. Kuigi kutseõppeasutuse seaduse § 29 lõike 2 kohaselt saab kutsekeskhariduse õppekava õppekeel olla vaid eesti keel, on siiski sätestatud, et muu õppekava õppekeele otsustab kooli pidaja. Seega võivad kutseõppeasutused muu õppekava alusel viia õppetööd läbi ka muus keeles ning seetõttu on asjakohane kehtestada eesti keele oskuse nõuded muus keeles õpet läbiviivale õpetajale.

Punktis 6⁵ sätestatakse B2-tasemel eesti keele oskuse nõue koolieelse lasteasutuse, üldhariduskooli ja kutseõppeasutuse tervishoiutöötajatele. Tervishoiutöötaja eesti keele oskuse nõue on kooskõlas muudetava määruse § 8 punktidega 9 ja 10, mille kohaselt nõutakse meditsiiniõdedelt ning patsientidega suhtlevatelt tervishoiu abispetsialistidelt eesti keele oskust B2-tasemel.

Eelnõu § 1 punktiga 4 muudetakse määruse § 8 punkti 7 sõnastust. Punktis 7 sätestatakse, et B2-tasemel eesti keele oskus peab olema tugispetsialistidel (eripedagoog, logopeed, koolipsühholoog ja sotsiaalpedagoog), kes töötavad või osutavad teenust koolieelses lasteasutuses või üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses ning osutavad tugispetsialisti teenust eesti keelest erinevas keeles (nt vene keeles).

Muukeelne õpilane peab saama vajadusel ka muukeelset tugispetsialisti teenust ning selle paremaks tagamiseks võib kaaluda ka haridus- ja teadusministri 21. veebruari 2018. a määruse nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“ §-i 3 lõike 3 muutmise vajadust. Viidatud sättes on sätestatud regulatsioon, mida teenuse valikul arvestada tuleb – õpilase vanust, tema vajadusi, individuaalseid eeldusi ja võimeid, samuti lahendamist vajava probleemi iseloomu.

Kehtivas määruses on B2-tasemel eesti keele oskuse nõuded kehtestatud vaid eripedagoogidele. Küll aga on praktikas ka teiste tugispetsialistide puhul lähtutud B2-taseme nõudest, võttes aluseks määruse § 8 punkt 17 (muud eespool nimetatud valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse ametiasutuste hallatavate asutuste ning avalik-õiguslike juriidiliste isikute ja nende asutuste keskeri- või kõrgharidust nõudvatel töökohtadel töötavad spetsialistid), kuna tugispetsialistide puhul on tegemist kõrgharidust nõudva töökohaga (eripedagoogide, koolipsühholoogide ja logopeedide puhul on seejuures nõutav erialane magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon). Seega ei ole nõuet suurendatud, vaid senisest selgemalt on konkreetses punktis välja toodud, et ei oleks edaspidi vajalik lähtuda määruse § 8 punktist 17.

Eelnõu § 1 punktiga 5 muudetakse määruse § 9 punktide 6 ja 7 sõnastust. Kehtiva regulatsiooni kohaselt nõuti C1-tasemel eesti keele oskust õppeasutuste juhtidelt, nende asetäitjatelt ja õppejuhtidelt. Muudatusena sätestatakse, et C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse õppeasutuse juhtidelt, nende asetäitjatelt, õppealajuhatajatelt ning õppekasvatusala juhtivatelt töötajatelt. Muutuse vajaduse tingib termini „õppejuht“ asendamine terminiga „õppealajuhataja“, mis vastab kehtivatele õigusaktidele. „Õppekasvatusala juhtivad töötajad“ on lisatud loetellu põhjusel, et see termin on kasutusel kutseõppeasutuse seaduses (vt kutseõppeasutuse seaduse § 38 ja 39). Taoline terminite ühtlustamine lihtsustab praktikas arusaamist, millised nõuded ametikohtade täitjatele kohalduvad.

Punktis 7 muudatusena sätestatakse, et C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse eesti keelt ja eesti keeles õpetavatelt akadeemilistelt töötajatelt.

Eelnõu § 1 punktiga 6 täiendatakse määruse paragrahvi 9 punktidega 7¹ ja 7².

Punktis 7¹ sätestatakse, et C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse õpetajatelt, abiõpetajatelt ja teistelt õppe- ja kasvatusalal töötavatelt isikutelt, kes töötavad üldhariduskoolis ja kutseõppeasutuses.

Punktis 7² sätestatakse, et C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse õpetajatelt, kes töötavad koolieelses lasteasutuses.

Eelnõu § 1 punktiga 7 muudetakse määruse § 9 punkti 9 ning sätestatakse, et eripedagoogid, logopeedid, koolipsühholoogid ja sotsiaalpedagoogid, kes töötavad haridusasutuses töölepingu alusel või on korraldatud teenuse osutamine nt tsentraalselt läbi kompetentsikeskuse või tegutseb eraettevõtjana koolieelses lasteasutuses, üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses, peavad oskama eesti keelt C1-tasemel. Kehtiva regulatsiooni kohaselt on nimetatud punktis sätestatud, et „C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: eripedagoogid (*v.a need, kelle teenust tarbivad mitte-eesti emakeelega isikud*)“. Muudatusega on isikute ringi laiendatud ning esitatud kõik põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikes 2 nimetatud tugispetsialistid – eripedagoog, logopeed, koolipsühholoog ja sotsiaalpedagoog. Määruse muudetud sõnastus on – „C1-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: eripedagoogid, logopeedid, koolipsühholoogid ja sotsiaalpedagoogid, kes töötavad koolieelses lasteasutuses või üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses ning osutavad tugispetsialisti teenust eesti keeles“.

Tugispetsialisti teenust eesti keeles osutavad spetsialistid peavad kvaliteetse ning last tegelikult abistava teenuse tagamiseks igal juhul eesti keelt oskama ning seetõttu on C1-tasemel eesti keele oskuse nõude kehtestamine ainuvõimalik.

Eelnõu § 1 punktiga 8 täiendatakse määruse paragrahvi 10 lõigetega 5 ja 6.

Paragrahvi 10 lõikes 5 on sätestatud, et õpetajat abistavad töötajad, kes töötavad paragrahvi 8 punkti 6³ jõustumise hetkel koolieelses lasteasutuses, viivad oma keeleoskuse käesoleva määruse § 8 punktis 6³ sätestatud nõudega vastavusse 1. septembriks 2026. a. Kuni selle tähtpäevani ei ole käesoleva määrusega nõutaval tasemel keeleoskuse puudumine „Töölepingu seaduse“ § 88 lõikes 1 nimetatud põhjusel töölepingu ülesütlemise aluseks, juhul, kui õpetajat abistav töötaja valdab eesti keelt vähemalt A2-tasemel.

Põhinõude täitmise tähtjaks on seatud 1. september 2026. a. ehk, et õpetajat abistavatele töötajatele on antud (eestikeelsele õppe- ja kasvatusgevuse ülemineku algusest alates) veel 2 õppeaastat aega oma eesti keele oskust parandada. Kuigi õpetajat abistavale töötajaga on määrusega kehtestatud õpetajaga võrreldes madalam eesti keele oskuse (B2-tase) nõue, ei ole see ikkagi paljudele õpetajat abistavatele töötajatele koheselt täitmiseks jõukohane. Praktikas on Keeleamet käsitlenud eesti keele oskuse nõuet kontrollides õpetajat abistavat töötajat kui abistavat laadi tööülesandeid täitvat töötajat ning sellest tulenevalt rakendanud neile muudetava määruse § 6 punktis 1 sätestatud nõuet (A2-tase). Selline käsitlus on mõnevõrra küsitav, arvestades õpetajat abistava töötaja rolli õppe- ja kasvatusgevuses, kuid, et praktika on selline olnud, siis ei ole käesoleval hetkel koheselt alust nõuda neilt isikutelt kõrgemat eesti keele oskust, kui A2-tase. Arvestades, et eestikeelsele õppele üleminek algab 1. septembril 2024. a ning koolieelne lasteasutus läheb eestikeelsele õppele üle koheselt ja tervikuna, siis ei ole võimalik anda õpetajat abistavatele töötajatele rohkem aega, kui 2 õppeaastat, kuna neil on niigi

eesti keele oskuse nõue ka edaspidi madalam, kui eesti keeles töötamine eeldaks (B2-tase). Seega on tegemist üsna suure vastutulekuga.

Paragrahvi 10 lõikes 6 on sätestatud, et käesoleva määruse paragrahvi 9 lõikes 9 sätestatud eesti keele oskuse nõuet logopeedidele, koolipsühholoogidele ja sotsiaalpedagoogidele rakendatakse alates 1. augustist 2024. a. Põhjus selleks on asjaolu, et nimetatud tugispetsialistidele ei ole otsesõnu eesti keele oskuse nõuet kehtestatud (on kehtestatud üksnes eripedagoogidele – vt kehtiva määruse § 9 lõige 9. Arvestades, et eesti õppekeelele üleminek algab 1. septembril 2024. a ning tugispetsialistidele kehtivad eesti keele oskuse nõue kvalifikatsiooninõudena alates 1. augustist 2024. a (vt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹), siis on ka määruses viimati nimetatud kuupäevaga arvestatud. Arvestades, et eripedagoogile oli eesti keele oskuse nõue C1-tasemel juba varasemast (aastast 2011) kehtestatud, siis on põhjendatud ka teistele tugispetsialistidele sama kõrge nõude kehtestamine, olukorras, kus nad toetavad last/õpilast eesti keeles. Näiteks ei ole mõeldav, et eesti emakeelega lapse kõnet korrigeerib eesti keelt aktsendiga kõnelev logopeed. Logopeedi ülesanne on õpilaste hindamise käigus kommunikatsiooniprobleemiga õpilaste väljaselgitamine, hääle, kõne sujuvuse ning neelamise probleemide märkamine, suulise ja kirjaliku kõne arengu toetamine ning õpetajate ja lapsevanemate nõustamine õpilaste keele ja kõne arengu toetamisel. Logopeedi kutsestandardi¹ kohaselt peaks logopeed oskama lapse emakeelt, st eesti keelt kõnelevate laste puhul eesti keelt emakeele kõneleja tasemel. Kutsestandard märgib, et logopeed valdab emakeelt tasemel C2 ja hääldus vastab emakeele normile. Seetõttu peab logopeedil olema ka korrektne hääldus, olenemata sellest, et tal on C1-tase olemas.

Eelnõu §-ga 2 muudetakse Vabariigi Valitsuse 26. augusti 2013. a määrust nr 130 „Kutseharidusstandard“. Muudatuste tegemise tingivad muudatused kutseõppeasutuse seaduses (edaspidi *KutÕS-is*), mis võeti 2022. aasta 22. detsembril parlamendis vastu põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning teiste seaduste muutmise seadusega² (eestikeelsele õppele üleminek).

Eelnõu § 2 punktiga 1 nähakse ette kutseharidusstandardi § 21 lõike 7 muudatus. Kuigi kutsekeskhariduse õppekeel on eesti keel, õpib selle haridusastme õppekavadel õpilasi, kelle emakeel on muu kui eesti keel ning nad õpivad eesti keelt teise keelena.

Muukeelsete inimeste eesti keele oskus on oluline nii Eesti ühiskonda lõimumiseks, õppimiseks kui ka tööturule sisenemiseks ja seal hakkama saamiseks. Eesti keele omandamise edukust kutsekeskhariduses on vaja seirata ja seetõttu on vaja eesti keelt teise keelena õppivate inimeste õpetamisel kehtestada nõue sooritada eksamid eesti keeles. Muudatusega tagatakse kooskõla 2024. aasta 1. septembril jõustuva KutÕS-i § 34 lõikega 1².

Eelnõu § 2 punktiga 2 tunnistatakse kehtetuks § 21 lõige 8. Kehtiva KutÕS-i § 29 lõike 4 ja kutseharidusstandardi § 21 lõike 8 kohaselt ei laiene kutsekeskhariduse õppekava õppekeele ning kohustusliku eesti keele õppe ja selle lõpetamise nõue välislepingute alusel õppijale.

Eestikeelsele õppele ülemineku tõttu tunnistatakse KutÕS-i § 29 lõige 4 kehtetuks põhjusel, et aastast 2013, mil see säte kehtestati, ei ole sõlmitud ühtegi välislepingut, mille alusel oleks olnud vajadus pakkuda kutsekeskharidust muus keeles. Sellist vajadust ei ole täna ka ette näha. Kutseharidusstandardi § 21 lõike 8 kehtetuks tunnistamine tagab määruse kooskõla nüüdseks vastu võetud ja 2024. aasta 1. septembril jõustuva KutÕS-i muudatustega.

¹ <https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/exportPdf/10750199/?nocache=se57963ec2>

² RT I, 28.12.2022, 8

Eelnõu §-ga 3 sätestatakse määruse jõustumisega seonduv. Määruse paragrahvis 1 ette nähtud muudatused jõustuvad üldises korras. Määruse paragrahvis 2 kavandatavad muudatused on ette nähtud jõustuma samal ajal, mil jõustuvad nende aluseks olevad põhimõtted KutÕS-is ehk 2024. aasta 1. septembril.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse muudatus ei ole seotud Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatus toob kaasa selle, et suurema tõenäosusega on senisega võrreldes koolides ja koolieelsetes lasteasutustes tööl eesti keelt heal tasemel valdavad töötajad, kuna eesti keele oskuse nõuet ei olnud varasemalt kehtestatud abiõpetajatele, koolipsühholoogidele ja sotsiaalpedagoogidele. Kui kahelt viimaselt sai seni eeldada eesti keele oskust vähemalt B2-tasemel, arvestades muudetava määruse § 8 punktis 17 sätestatut (*Vähemalt B2-tasemel eesti keele oskust nõutakse järgmistelt isikutelt: muud eespool nimetatata valitsusasutuste hallatavate riigiasutuste, kohaliku omavalitsuse ametiasutuste hallatavate asutuste ning avalik-õiguslike juriidiliste isikute ja nende asutuste keskeri- või kõrgharidust nõudvatel töökohtadel töötavad spetsialistid*), siis esimese puhul ei saanud ka seda eeldada (kuna abiõpetajate puhul ei ole ilmselge tasemehariduse nõude eeldus kõrg- või keskeriharidus). See omakorda tagab selle, et näiteks eestikeelsele õppele üleminevates koolides on õpilaste eesti keeles toetamine suurema tõenäosusega tagatud.

Kutseala reguleeriva õigusnormi vastuvõtmisele eelnev proportsionaalsuse kontroll

Määruse eelnõuga kehtestatakse eesti keele oskuse nõue neile ametikohtadele, mis on seotud õppeasutuse juhtimise, õppe- ja kasvatusalal tegutsemise, õpetamise ning tugispetsialisti ja tervishoiu teenuse osutamisega õppeasutuses. Sellest tulenevalt on eelnõu seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2005/36/EÜ kutsekvalifikatsioonide tunnustamise kohta (edaspidi *direktiiv 2005/36/EÜ*), mis reguleerib liidu õigust kutsealade valdkonnas.³ Euroopa Parlament ja nõukogu võttis 28. juunil 2018. aastal vastu direktiivi – (EL) 2018/958, milles käsitletakse uute kutsealasid reguleerivate õigusnormide vastuvõtmisele eelnevat proportsionaalsuse kontrolli, mida liikmesriikidel on kohustus rakendada enne kutsealasid reguleerivate õigusnormide vastuvõtmist või muutmist.⁴

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2018/958 alusel tuleb enne reguleeritud kutsealadele juurdepääsu või nendel tegutsemist piiravate uute õigusnormide kehtestamist hinnata nende proportsionaalsust.

Nimetatud ametikohtadele keelenõuete sätestamisega seatakse selged sammud eestikeelsele õppele ülemineku osas koolieelsetes lasteasutustes ja koolides, sh põhikoolides, gümnaasiumides ja kutseõppeasutustes. Erinevates uuringutes on toodud välja, et eesti keele valdamise tase on noorte seas märgatavalt tõusnud, kuid samas on selles vallas veel mitmeid väljakutseid. Eesti keeles õppimise ja sh varase teise keele õppe peamine eesmärk on vene kodukeelega noorte konkurentsivõime tõstmine, hariduse kvaliteedi parandamine ja ühiskonna sidususe suurendamine. Seetõttu on vajalik kehtestada keeleoskuse nõuded lisaks haridusasutuste

³ [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2005/36/EÜ.](#)

⁴ [Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv \(EL\) 2018/958.](#)

juhtidele ja õpetajatele ka teistele õppe- ja kasvatusalal töötavatele isikutele ning tugispetsialistidele.

Eelnõu punktiga 5 täiendatakse määruse § 9 punkti 6 ja sätestatakse C1-taseme nõue õppeasutuse juhtidele, nende asetäitjatele, õppealajuhatajatele ning õppekasvatusala juhtivatele töötajatele.

Keeleseaduse § 3 lõige 1 sätestab, et riigikeel on eesti keel ning § 23 lõike 4 kohaselt kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega töötaja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded, lähtudes töö iseloomust ja töö- või ametikoha keelekasutusolukorrast.

Eesti keele oskuse nõuded on kooli juhtidele ja õppealajuhatajatele kehtinud ka varasemalt. Keeleseaduse alusel on Vabariigi Valitsus 20. juuni 2011. a määruses nr 84 „Ametniku, töötaja ning füüsilisest isikust ettevõtja eesti keele oskuse ja kasutamise nõuded“ (edaspidi *keelenõuete määrus*) kehtestanud C1-taseme keeleoskuse nõude õppeasutuste juhtidele, nende asetäitjatele ja õppejuhtidele.

Hoolimata kehtivatest eesti keele oskuse nõuetest ja ühiskondlikust ootusest, et haridussüsteemis töötavad inimesed valdavad riigikeelt, töötab Eesti haridusasutustes endiselt inimesi, kelle eesti keele oskus ei vasta kehtestatud nõuetele. Keeleameti kogutud andmete kohaselt oli 2021. a sügise seisuga Eesti koolieelsete lasteasutuste, üldharidus- ja huvikoolide haridustöötajate seas 2300 inimest, kes vajavad täiendavat eesti keele õpet. Neist enamik töötab Ida-Virumaal (1524 töötajat) ning Tallinnas ja Harjumaal (656 töötajat).

Haridus- ja Teadusministeerium on seadnud haridusvaldkonna arengukavas aastateks 2021–2035⁵ sihiks, et haridusasutusi juhiksid pädevad ja motiveeritud juhid. Ootused haridusasutuste juhtidele on kokku lepitud haridusasutuse juhi kompetentsimudel.⁶ Kompetentsimudel on soovituslik alus juhtide värbamisel, nende professionaalse arengu toetamisel, töö tulemuslikkuse ja kutseoskuste hindamisel ning tunnustamisel.

Keelenõuete kehtestamise eesmärk on tagada, et haridusvaldkonna juhid loovad töökultuuri ja seavad eesmärgid, mis tagavad kvalifitseeritud töötajate olemasolu asutustes ning kvaliteetse eestikeelse hariduse õpilastele ning lapsevanemate kaasamise ja toetamise.

Põhiseaduse § 29 lõikes 1 on sätestatud oluline majanduslik põhiõigus: inimese õigus valida endale vabalt tegevusala, elukutse ja töökoht. Õigus olla majanduslikult aktiivne ja teenida elatist enda valitud valdkonnas ja viisil on täiskasvanud inimese ja tema perekonna inimväärse äraelamise eeldus. Nimetatud säte hõlmab isiku õigust, et riik ei sekkuks põhjendamatult tegevusala, elukutse ja töökoha vaba valiku õigusesse. Samas ei ole inimese õigus valida endale elukutse, tegevusala ja töö siiski absoluutne. Tegemist on lihtsa seadusereservatsiooniga põhiõigusega. Seega võib seadusandja põhjendatud juhtudel piirata inimese valikuõigust. Vahel on seadusandja teiste isikute õiguste ning vabaduste, aga ka isiku enda kaitsmise argumendil kohustatud põhiseaduse § 29 lõikes 1 toodud õigust piirama, kuid need kitsendused peavad olema proportsionaalsed⁷. Ühe suure piirangute grupi moodustavad kitsendused, mis sätestavad haridus- ja kogemusnõuded teatud elukutsetele või töökohtadele tagamaks nende valdkondade esindajatega kokku puutuvate tarbijate, patsientide või klientide ohutuse ja heaolu⁸.

⁵ Haridus- ja Teadusministeerium. (2021). [Eesti haridusvaldkonna arengukava 2021–2035](#).

⁶ [Haridusasutuse juhi kompetentsimudel](#).

⁷ PS § 11; [RKPJKo 27.03.2012, 3-4-1-1-12](#)

⁸ Põhiseaduse kommentaarid, § 29 p-d 1, 2 ja 9

Põhiõiguste riive on põhiseaduspärane üksnes siis, kui see on põhjendatud. Selleks, et riive oleks põhjendatud, peab riive aluseks olev meede olema proportsionaalne. Proportsionaalne on meede siis, kui ta a) järgib legitiimset eesmärki, on b) kohane ehk sobiv, c) vajalik ja d) proportsionaalne kitsamas tähenduses.

a. Keelenõude sätestamise eesmärk on riigikeele kaitse ja hariduse kvaliteedi tagamine. Eesti Vabariigi põhiseaduse preambuli kohaselt peab Eesti riik tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade. Selleks nähakse põhiseaduse §-s 6 ette, et Eesti riigikeeleks on eesti keel. Põhiseaduse § 37 kohaselt on igaühel õigus saada eestikeelset õpetust. Selle eesmärgi tagamiseks on õppeasutuse juhi keeleoskuse nõude sätestamine vajalik meede eestikeelsele õppele üleminekuks.

b. Eestikeelse hariduse kvaliteet sõltub otseselt haridusasutuse töötajate keeleoskusest. Direktori, õppealajuhataja ja õppekasvatusala juhtivate töötajate tasemele vastavast keeleoskusest sõltub otseselt meeskonnatöö, organisatsiooni kultuur, laste toetamine hariduse omandamisel ning hariduse kvaliteet. Nõutud tasemel eesti keelt osates on juhil võimalik toetada õpetajaid, tugispetsialiste ning teisi haridusasutuse töötajaid eestikeelses keskkonnas. Riigikeelt mitte valdaval haridusasutuse juhil puudub pädevus hinnata õpetajate, tugispetsialistide ja teiste töötajate keelekompetentside olemasolu. Samuti on tõkestatud eesmärgipärane eestikeelsele õppele üleminekuks. Eelnõu koostajad on seisukohal, et direktorile, õppealajuhatajale ja õppekasvatusala juhtivatele töötajatele esitav keelenõue on juhi töö eest vastutavale isikule sobiv eesmärgi saavutamiseks.

c. On esmatähtis, et haridusasutuse juhtimist kavandaksid ja õppetööd viiksid läbi inimesed, kelle keeleoskustase vastab C1-tasemele. Keelenõuete määruse § 5 sätestab, et C-tasemel keeleoskust nõutakse isikutelt, kelle teenistuskohustused või tööülesanded on seotud üksuse juhtimise, tegevuse kavandamise ja koordineerimisega, samuti nõustamise, avalike ettekannete, sõnavõttude ja ametlike kirjalike tekstide koostamisega. C1-tasemel keelenõude vajadus tuleneb otseselt tööülesannetest, sest nii õpetajate kui ka tugispetsialistide keelekompetentsust hindab töandja (haridusasutuse juhid tegutsevad töösuhtes õpetajate ja tugispetsialistidega töandjate esindajatena). Seega on keelenõuded vajalik meede, et haridusasutuses oleks tagatud kvalifitseeritud töötajad.

d. Põhiseaduse § 37 kohaselt on haridusvõimaluse andmine riigi järelevalve all. Juhtiv roll (kvaliteetse) hariduse garanteerimisel lasub riigil, kes peab ühest küljest vastava regulatsiooni abil n-ö ennetavalt, kuid teisalt ka järelevalvet tehes reaktiivselt tagama kõigile Eesti territooriumil elavatele isikutele kvaliteetse eestikeelse hariduse kättesaadavuse. Riigi ja kohalike omavalitsuste poolt kättesaadavaks tehtav haridus peab olema kvaliteetne ja võimaldama iga inimese võimete parimat mõeldavat väljaarendamist. Eesti keeles õppimise ja sh varase teise keele õppe peamine eesmärk on vene kodukeelega noorte konkurentsivõime tõstmine, hariduse kvaliteedi tõstmine ja ühiskonna sidususe suurendamine. Selleks, et üleminekuks oleks võimalik, on vältimatult vajalik, et ka õppetegevuse peamine läbiviija – haridusasutuse juhi, õpetaja, tugispetsialisti ning teiste õppe- ja kasvatusalal tegutsevate isikute eesti keele oskus oleks väga hea.

Eelnõu punktiga 6 täiendatakse määruse § 9 punktidega 7¹ ja 7² ning C1-taseme nõue kehtestatakse õpetajatele, abiõpetajatele ning teistele õppe- ja kasvatusalal töötavatele isikutele kes töötavad üldhariduskoolis ja kutseõppeasutuses, aga samuti õpetajatele, kes töötavad koolieelses lasteasutuses.

Keeleoskuse nõue on õpetaja kvalifikatsiooninõude osaks, sellega kaasneb pikemas perspektiivis mõju antava hariduse kvaliteedile ja eesti keelest erineva emakeelega õpilaste eesti keele oskuse arenemisele, sest õpetajatel on olemas keeleoskus, et end erialaselt täiendada, ning nad on noortele eeskujuks eesti keele omandamisel. Eestis koolis töötavad õpetajad peavad eesti keelt oskama, et õpetada, kasvatada ja juhendada noori inimesi, kes saavad osa läbiviidavast õppetegevusest.

Oluline mõju eesti keele õppel ning tervikliku keelekeskkonna kujundamisel on ka abiõpetajatel ning teistel õppe- ja kasvatusalal töötaval isikutel, kes igapäevaselt puutuvad kokku õpilastega.

Riigikeelt mitte valdavatel haridustöötajatel ning teistel õppe- ja kasvatustegevusega tegelevatel töötajatel on piiratud võimalused end erialaselt täiendada ja osaleda erialases suhtluses kolleegidega üle Eesti. See mõjutab haridusasutuses toimuva õppe- ja kasvatustöö kvaliteeti ning raskendab kaasaegsete haridusalaste teadmiste jõudmist nende töötajate praktikasse. See on viivitus, mida haridussüsteemis ei saa lubada tavapärasel ajal ega kindlasti mitte viimaste aastate kriiside valguses, kus esile on tõusnud eelkõige õpetajate, aga ka teiste koolitöötajate pidev vajadus end erialaselt täiendada ja muutuvates oludes kiiresti kohaneda.

a. Keelenõude sätestamise eesmärk on riigikeele kaitse ja hariduse kvaliteedi tagamine. Eesti Vabariigi põhiseaduse preambuli kohaselt peab Eesti riik tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade. Selleks nähakse põhiseaduse §-s 6 ette, et Eesti riigikeeleks on eesti keel. Põhiseaduse § 37 kohaselt on igaühel õigus saada eestikeelset õpetust. Selle eesmärgi tagamiseks on õpetaja, abiõpetaja ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute keeleoskuse nõude sätestamine vajalik meede eestikeelsele õppele üleminekuks.

b. Eestikeelse hariduse kvaliteet sõltub otseselt õpetaja, abiõpetaja ning teistele õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute keeleoskusest. Õppekeel on keel, milles toimub õppetegevus kooli õppekava alusel. See omakorda tähendab, et nimetatud töötajad peavad oskama nõutud tasemel eesti keelt. Väga hea eesti keele oskusega õpetajatel on võimalik toetada õpilase õpinguid eestikeelses õpikeskkonnas ning lapse eesti keele omandamist. Riigikeelt mitte valdaval õpetaja on piiratud võimalused end siseriiklikult erialaselt täiendada ja osaleda erialases suhtluses kolleegidega üle Eesti. Meede on sobiv eesmärgi saavutamiseks.

c. Hariduse kvaliteet sõltub otseselt lastega ja õpilastega töötava isiku tegevusest, oskustest ja teadmistest. Kõrgemal tasemel keelenõude vajadus tuleneb otseselt tööülesannetest, sest töö lastega on vastutusrikas, igakülgeid teadmisi, oskusi ja vilumusi nõudev, et õpetaja oleks võimeline toetama lapsi eesti keele oskuste täiendamisel pedagoogiliste oskuste ja teadmistega. Seega on keeleoskuse nõuded vajalik meede, et laste areng ja hariduse omandamine oleks kvaliteetselt toetatud.

Eelnõu punktiga 7 muudetakse määruse § 9 punkti 9 ning C1-taseme nõue kehtestatakse eripedagoogidele, logopeedidele, koolipsühholoogidele ja sotsiaalpedagoogidele (edaspidi *tugispetsialistid*), kes töötavad koolieelses lasteasutuses, üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses; eelnõu punktiga 4 muudetakse paragrahvi 8 punkti 7 ning B2-taseme nõue kehtestatakse tugispetsialistidele, kes töötavad või osutavad teenust koolieelses lasteasutuses, üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses ning osutavad tugispetsialisti teenust eesti keelest erinevas keeles;

Keeleoskuse nõue on tugispetsialisti kvalifikatsiooninõude osaks ning sellega kaasneb pikemas perspektiivis mõju eesti keelest erineva emakeelega õpilaste eesti keele oskuse arenemisele. Tugispetsialistid on haridussüsteemi osa ning neil on oluline mõju haridusasutuse tervikliku keelekeskkonna kujundamisel, kuna igapäevaselt puututakse kokku laste ja õpilastega. Samuti on tihe koostöö juhtkonna ning õpetajatega.

a. Keelenõude sätestamise eesmärk on riigikeele kaitse, hariduse ja lapse arengu kvaliteedi tagamine. Eesti Vabariigi põhiseaduse preambuli kohaselt peab Eesti riik tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade. Selleks nähakse põhiseaduse §-s 6 ette, et Eesti riigikeeleks on eesti keel. Selle eesmärgi tagamiseks on tugispetsialisti keeleoskuse nõude sätestamine vajalik meede eestikeelsele õppele üleminekuks.

b. Tugispetsialisti eesti keele oskuse ühtlane tase võimaldab tugispetsialistide teenust kogu haridusvõrgus tervikuna kvaliteetsemalt korraldada. Lapse individuaalsest vajadusest lähtudes tuleb tagada talle õpetajate, tugispetsialistide, abiõpetajate ja teiste spetsialistidega koostöös võimetekohane õpe ja vajalik tugi. Tugispetsialisti keeleoskuse tasemest sõltub otseselt lapsele osutatava tugiteenuse kvaliteet. Eelnõu koostajad on seisukohal, et tugispetsialistidele esitatav keelenõue on tugiteenust osutava töö eest vastutavale isikule sobiv eesmärgi saavutamiseks.

c. Tugiteenuste kvaliteet sõltub otseselt lastega ja õpilastega töötava isiku tegevusest, oskustest ja teadmistest. Kõrgemal tasemel keelenõude vajadus tuleneb otseselt tööülesannetest, sest töö lastega on vastutusrikas, igakülgsed teadmised, oskused ja vilumused nõudev, et tugispetsialist oleks võimeline toetama nii lapsi, lapse vanemaid kui ka õpetajaid. Seega on keelenõuded vajalik meede, et laste areng ja hariduse omandamine oleks kvaliteetselt toetatud.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse ja täiendatakse määruse § 8. Astmelt madalam, B2-taseme nõue, kehtestatakse punktis 2 ja 3 neile õpetajatele, abiõpetajatele kes töötavad üldhariduskoolis või üldhariduskooli klassis, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel või kes viivad kutseõppeasutuses õppekasvatustööd läbi õppekaval, kus on eesti keelest erinev õppekeel. Samuti kehtestatakse B2- taseme nõue õpetajat abistavatele töötajatele, kes töötavad koolieelse lasteasutuse rühmas.

Õppe- ja kasvatustegevust viivad lasteaia läbi õpetajad ja abiõpetajad, kelle põhiülesanne on toetada iga lapse arengut ja alushariduse omandamist. Õpetajal on õppe- ja kasvatustegevuses juhtiv ja abiõpetajal õpetajat abistav roll. Üldhariduskoolis, üldhariduskooli klassis või lasteaia rühmas, mille õppekeel on eesti keelest erinev keel või kus viiakse õppekasvatustööd läbi õppekaval, kus on eesti keelest erinev õppekeel, on eelnõu koostajate hinnangul kohane keeletase B2.

Õppe- ja kasvatustegevus lasteaia on kvaliteetsem, kui rühmas toetab laste arengut lisaks õpetajale ka kvalifitseeritud abiõpetaja. Sarnaselt Eestiga töötavad pooltes Euroopa riikides eelkooliealiste lastega lisaks õpetajatele ka abiõpetajad (European Commission/EACEA/Eurydice, 2019. Key Data on Early Childhood Education and Care in Europe – 2019 Edition. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.). Lasteaia töökorraldus eeldab rühmameeskonna väga head koostööd õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimiseks. Lasteaia, kus on õpetaja kõrvale loodud abiõpetajate ametikohad, tajuvad õpetajad enda juhtivat rolli meeskonnas. Lastele on piisava kvalifitseeritud personali ja efektiivse töökorralduse tulemusena tagatud võimalused kogu lasteaia päeva vältel võimalused mängida ja õppida väiksemates gruppides (alagruppides) või individuaalselt. Vastavalt Euroopa Nõukogu 22. mai 2019 soovitusel kvaliteetsete alusharidus- ja lapsehoiustsüsteemide kohta on

abiõpetaja peamine ülesanne on toetada õpetajaid, kes töötavad vahetult laste ja perekondadega. Tavaliselt on abiõpetajatel õpetajast madalam kvalifikatsioon ja paljudes riikides puuduvad nõuded abiõpetajate kvalifikatsioonile. Seepärast on vaja parandada töötajate, kaasa arvatud abiõpetajate professionaalsust. Pidev kutsealane areng on abiõpetajate pädevuse suurendamise lahutamatu osa.

Aprillis 2023 viis Haridus- ja Teadusministeerium koostöös kohalike omavalitsustega läbi lasteaedade veebiküsitluse, selgitamaks välja, millistes lasteaedades on loodud abiõpetajate ametikohad ja milline on abiõpetajalt nõutud haridus, kompetentsid, miinimum eesti keeleoskuse tase, tööülesanded ning kuidas on toetatud abiõpetajate/assistentide töötasu, professionaalne areng ja puhkus.

Küsitlusele vastas 431 lasteaeda s.o ligi 74% kõigist Eesti lasteaedadest. Eestis on loodud abiõpetajate/assistentide ametikohad ligi pooltes lasteaedades, so 273-s lasteaias, mis moodustab 47% lasteaedade üldarvust.

Küsitluse tulemustest selgus, et 273 (63%-s küsitlusele vastanud) lasteaias oli loodud ligi 1236 abiõpetaja/assistenti ametikohta, neist 491-l (40%) oli nõutud C1 eesti keele tase, 319-l (26%) B2 tase ja 426-l (34%) oli nõutud keeletase madalam kui B2. 249-s (91%) lasteaias oli abiõpetaja/assistenti haridustaseme nõudeks keskharidus, 150-s (55%) lisaks lapsehoidja kutse 4 ja 94-s (34%) lapsehoidja kutse 5.

Peamised tööülesanded, mida abiõpetajad/assistentid täitsid, olid järgmised: laste arengu toetamine, õppe- ja kasvatustegevustes laste individuaalne ning rühmatöö toetamine, koostöö peredega, laste hügieeni ja toitumisharjumuste kujundamine, laste tervise jälgimine ja edendamine, lapse erivajaduse toetamine, rühma õppe- ja kasvukeskkonna loomine ning laste turvalisuse toetamine ja meeskonnatöö.

Vastavalt määruse §-le 4, nõutakse vähemalt B-tasemel keeleoskust isikult, kelle teenistuskohustused või tööülesanded on mitmekesised ning võivad olla seotud asjaajamise, allüksuse juhtimise või koostööga, samuti tööks vajalike (etteantud sisuga) dokumentide koostamisega.

a. Keelenõude sätestamise eesmärk on riigikeele kaitse, hariduse ja lapse arengu kvaliteedi tagamine. Eesti Vabariigi põhiseaduse preambuli kohaselt peab Eesti riik tagama eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise läbi aegade. Selleks nähakse põhiseaduse §-s 6 ette, et Eesti riigikeeleks on eesti keel. Selle eesmärgi tagamiseks on keeleoskuse nõude sätestamine vajalik meede eestikeelsele õppele üleminekuks.

b. Lapse individuaalsest vajadusest lähtudes tuleb tagada talle õpetajate, abiõpetajate ja teiste spetsialistidega koostöös võimetekohane õpe ja vajalik tugi. Õpetaja, abiõpetaja ja õpetajat abistava töötaja keeleoskuse tasemest sõltub otseselt lapsele osutatava tugiteenuse kvaliteet. Eelnõu koostajad on seisukohal, et käesolevas punktis nimetatud töötajatele esitatav keelenõue on sobiv eesmärgi saavutamiseks.

c. Haridusteenuste kvaliteet sõltub otseselt lastega ja õpilastega töötava isiku tegevusest, oskustest ja teadmistest. Kõrgemal tasemel keelenõude vajadus tuleneb otseselt tööülesannetest, sest töö lastega on vastutusrikas, igakülgeid teadmisi, oskusi ja vilumusi nõudev, et haridustöötaja oleks võimeline toetama nii lapsi kui ka lapse vanemaid. Seega on keelenõuded vajalik meede, et laste areng ja hariduse omandamine oleks kvaliteetselt toetatud.

Eelnevale analüüsile tuginedes on käesoleva eelnõu koostajad seisukohal, et haridusasutuse õpetajatele, teistele õppe- ja kasvatusalal töötavatele isikutele esitatavad eesti keele oskuse nõuded on proportsionaalsed, kuna on eesmärgi saavutamiseks sobiv, vajalik ja mõõdukas.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine eeldab seda, et asutuste juhid (direktor ja õppealajuhataja) vaatavad üle oma asutuse töötajatega seonduvad andmed eesti keele oskuse kohta ning selgitavad välja, kas töötajad vastavad kehtestatud keeleoskuse nõuetele, sealhulgas ametikohtade täitjad, kellele varasemalt ei olnud nõudeid kehtestatud (abiõpetaja, koolipsühholoog, sotsiaalpedagoog). Kui töötajad ei vasta kehtestatud eesti keele oskuse nõuetele, siis peab tööandja esindaja töötajatele olukorda selgitama ning töötaja peab tegema omapoolsed pingutused keeleoskuse parendamiseks. Samuti selgitab tööandja esindaja töötajatele, et Keeleametil on keeleseadusest tulenevalt õigus teha tööandjale ettepanek eesti keelt nõuetekohaselt mittevastavate töötajatega töölepingu lõpetamiseks.

Määruse rakendamine ei eelda otsest kulu, samuti ei too see kaasa ka otsest tulu. Küll aga toob see kaasa kaudse tulu, kui senisest suuremale hulgale ametikohtade täitjatele koolides ja koolieelsetes lasteasutustes on kehtestatud eesti keele oskuse nõue, mis aitab kaasa eestikeelsele õppele ülemineku ülesande täitmisele, kui koolides on senisest enam isikuid, kes eesti keelt neilt nõutaval tasemel valdavad.

6. Määruse jõustumine

Määruse paragrahv 1 jõustub üldises korras. Määruse paragrahv 2 jõustub 1. septembril 2024. a.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastatakse ministeeriumite ja Eesti Linnade ja Valdade Liiduga ning esitatakse arvamuse avaldamiseks ülikoolidele, Keeleametile, Eesti Koolijuhtide Ühendusele, Eesti Õpetajate Liidule, Õpetajate Ühenduste Koostöökojale, Eesti Haridustöötajate Liidule, Eesti Eraüldhariduskoolide Ühendusele, Eesti Logopeedide Ühingule, Eesti Eripedagoogide Liidule, Eesti Sotsiaalpedagoogide Ühendusele, Eesti Koolipsühholoogide Ühingule, Eesti Kutseõppe Edendamise Ühingule ning Eesti Keelenõukogule.

Kristina Kallas
haridus- ja teadusminister